

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

AMENDAMENT La proiectul de lege pentru modificare unor acte normative nr. 94 din 24.03.2022

În conformitate cu articolul 59 și articolul 65 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr. 797/1996 propun următoarele amendamente la Proiectul de lege nr. 94 din 24.03.2022:

I. La art. I:

1. Pct. 2 se expune în următoarea redacție:

În cuprinsul legii:

cuvintele „rețea de gazoducte în amonte”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „rețea de gaze naturale în amonte” la forma gramaticală corespunzătoare;

sintagma „Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Regulamentul privind situațiile excepționale în sectorul gazelor naturale” la forma gramaticală corespunzătoare;

sintagma „Planul de acțiuni pentru situații excepționale pe piața gazelor naturale”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Planul de acțiuni pentru situații excepționale în sectorul gazelor naturale” la forma gramaticală corespunzătoare;

sintagma „Comisia pentru situații excepționale”, la orice formă gramaticală, se substituie cu sintagma „Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova” la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „situație excepțională pe piața gazelor naturale”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „situație excepțională în sectorul gazelor naturale” la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La pct. 4, la articolul 2 se propun următoarele modificări:

noțiunea de „activitatea de trading” va fi noțiunea de „trading de gaze naturale”, noțiunile de „trading de gaze naturale” și de „trader” se modifică și vor avea următorul conținut:

„trader – întreprindere de gaze naturale, titular de licență pentru tradingul de gaze naturale, care își desfășoară activitatea în condițiile legii;

trading de gaze naturale – achiziționare și vânzare a gazelor naturale pe piața angro a gazelor naturale, inclusiv în legătură cu importul/exportul de gaze naturale;”;

În tot textul legii sintagma „*activitatea de trading*” se substituie cu sintagma de „*trading de gaze naturale*”;

Argumentare: Modificarea este necesară pentru a se evita dublarea explicațiilor în legătură cu definirea noțiunilor de „trader” și de „trading de gaze naturale” și chiar pentru excluderea echivocului în interpretare.

- la noțiunea „*backhaul*”, cuvintele „*în anumite puncte de intrare/ieșire unidirecționale*” se substituie cu cuvintele „*în punctele de interconectare*”;

- la noțiunea „*servicii de transport al gazelor naturale de tip backhaul*”, lit. b) va avea următorul conținut: „*b) prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale de tip backhaul, în baza capacității de transport întreruptibile contractate, printr-un punct de interconectare*”;

Argumentare: Excluderea referinței la punctele unidirecționale este necesară pentru a se asigura prestarea serviciilor de transport al gazelor naturale de tip backhaul inclusiv la punctele de interconectare bidirecționale. Totodată, reformularea lit. b) din definiția noțiunii de „servicii de transport al gazelor naturale” este necesară în contextul uniformizării noțiunilor utilizate în lege.

noțiunea „*distribuția gazelor naturale*” se propune de expus în următoarea redacție „*distribuție a gazelor naturale - transmitere a gazelor naturale prin rețelele de distribuție a gazelor naturale în vederea livrării lor către consumatori sau la punctele de măsurare comercială cu alți operatori ai sistemelor de distribuție, fără a se include furnizarea*”;

în noțiunea de „*operator al instalației GNCV*” cuvintele „*în scopul utilizării lor drept combustibil pentru vehicule cu motoare cu ardere internă și de vânzare ulterioară a acestora*” se substituie cu cuvintele „*în scopul vânzării ulterioare a acestora pentru a fi utilizate drept combustibil pentru vehicule cu motoare cu ardere internă*”;

noțiunea „*stație de predare*” va avea următorul cuprins „*stație de predare – ansamblu al instalațiilor de reglare a presiunii, de măsurare a debitului, de filtrare și de odorizare, prin care gazele naturale din rețelele de transport al gazelor naturale sunt livrate în rețelele de gaze naturale ale operatorilor de sistem adiacenți, în instalațiile de gaze naturale ale consumatorilor finali, inclusiv în instalațiile operatorilor instalațiilor GNCV*”;

noțiunea „*tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale*” urmează a fi expusă în următoarea redacție: „*tarif reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale - tarif aprobat de Agenție, pe care utilizatorii de sistem urmează să-l achite operatorului sistemului de transport pentru serviciul de transport al gazelor naturale care li se prestează*”.

noțiunea de „*parametri de calitate*” se modifică după cum urmează „*parametri de calitate – totalitate a caracteristicilor gazelor naturale stabilite în standardele de calitate care se aprobă de organismul național de standardizare și care se indică ulterior ca fiind obligatorii în actele normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică*”;

noțiunea „*metodă de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate*”, întru evitarea dublărilor de reglementare, cuvintele „aprobat de Agenție” urmează a fi excluse, pe motiv, că această competență este atribuită Agenției prin modificarea art. 7 alin. (1) lit. q¹;

Argumentare: Pentru un spor de precizie normativă.

3. La pct. 5, la art. 3, alin. (2), lit. d¹) cuvintele „participanților la piață” se substituie cu cuvintele „participanților la piața angro a gazelor naturale”.

Argumentare: Pentru un spor de precizie normativă.

4. La pct. 7, la articolul 7:

la alineatul 1, lit. j) se modifică și va avea următorul conținut:

”j) elaborează și aprobă Regulamentul privind accesul la depozitele de stocare și gestionarea congestiilor, aprobă regulamentele privind depozitele de stocare și monitorizează respectarea acestora de către operatorii depozitelor de stocare;”.

Argumentare: Agenția urmează să elaboreze un regulament care să stabilească principiile generale privind accesul la depozitele de stocare, iar operatorii depozitelor de stocare urmează să detalieze principiile respective, inclusiv sub aspectul cerințelor privind injectarea în depozitele de stocare și extracția din depozitele de stocare.

la alin. (3), lit. d) cuvintele „și poate impune obligații de serviciu public în vederea accelerării deschiderii pieței gazelor naturale asupra întreprinderilor din domeniul gazelor naturale” se exclud.

la alin. (4) se exclude litera j).

5. La pct. 9, la articolul 9:

alineatul (4) se modifică și va avea următorul conținut:

„(4) Consiliul de administrație al Agenției examinează cererile privind costurile de bază în termen de cel mult 120 de zile calendaristice, iar cererile privind prețurile reglementate, privind tarifele reglementate - în termen de cel mult 90 de zile calendaristice de la data înregistrării solicitării corespunzătoare din partea unei întreprinderi de gaze naturale și după prezentarea tuturor documentelor și a informației necesare, solicitate de Agenție, în conformitate cu Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate.

alin. (5) se completează la final cu o nouă propoziție în următoarea redacție:

„Hotărârile Agenției privind aprobarea costurilor de bază, a prețurilor reglementate, a tarifelor reglementate, a planurilor de dezvoltare, a planurilor de investiții și a rapoartelor privind realizarea acestora, precum și privind aprobarea consumurilor tehnologice și a pierderilor normative în rețele de gaze naturale trebuie să indice în partea de motivare temeiul și oportunitatea aprobării.”.

alin. (7) se modifică și va avea următorul conținut:

„(7) În cazul situațiilor excepționale în sectorul gazelor naturale, constatate în modul stabilit de lege, sau pe subiecte ce țin de securitatea aprovizionării cu gaze naturale, proiectele de hotărâri, proiectele de decizii pot fi supuse elaborării și adoptării/emiterii în regim de urgență, fără respectarea prevederilor prezentului articol. Argumentarea necesității de a adopta hotărârea/de a emite decizia în regim de urgență se aduce la cunoștința publicului în termen de cel mult 10 zile lucrătoare de la adoptare/emitere, prin publicare pe pagina web a Agenției, prin afișare la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzare în mass-media centrală.”

Argumentare: Modificarea respectiva este necesară pentru a asigura posibilitatea adoptării de către ANRE, în termeni optimi, a hotărârilor ce țin de securitate aprovizionării cu gaze naturale.

6. La pct. 11, la articolul 11, după alin. (3) se includ alineatele (3¹) și (3²), cu următorul cuprins:

„(3¹) Agenția poate impune întreprinderilor de gaze naturale obligații de serviciu public în vederea accelerării deschiderii pieței gazelor naturale.

(3²) Înainte de a impune obligații de serviciu public, Guvernul, sau după caz, Agenția informează Secretariatul Comunității Energetice despre aceasta, cu excepția cazurilor în care există un pericol iminent pentru securitatea aprovizionării cu gaze naturale a Republicii Moldova.”

7. La pct. 13, la articolul 13:

Textul cu care se propune a fi completat alin. (1) va avea următorul conținut: „În limitele teritoriului autorizat prin licența pentru distribuția gazelor naturale își desfășoară activitatea un singur operator al sistemului de distribuție, care beneficiază de drept exclusiv în acest sens.”

la alineatul (2), enunțul al doilea va avea următorul cuprins: „Licența pentru furnizarea gazelor naturale și licența pentru tradingul de gaze naturale sunt valabile, în condițiile specificate în licențe, pe teritoriul Republicii Moldova pe care își desfășoară activitatea operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție licențiați.”, iar în enunțul al treilea, după cuvintele „a noilor operatori ai depozitelor de stocare” se introduce textul „, a noilor traderi”;

Argumentare: Prin această modificare:

- se asigură condițiile de exercitare a activității de furnizare, aceasta necesitând nu numai utilizarea unor rețele de transport și distribuție gaze naturale ci și stabilirea unor relații contractuale cu operatori de rețea licențiați, conform prevederilor Legii Nr.108/2016;

- se asigură urmărirea efectivă de către ANRE a activității agenților economici licențiați pe teritoriul de licență, în mod coordonat pe activitățile de transport, distribuție și furnizare;

- se asigură posibilitățile de intervenție ale ANRE în disputele precontractuale sau alte dispute între agenții economici licențiați pe teritoriul de licență;

- se asigură protecția consumatorilor în cazul activității furnizorilor licențiați, ANRE neputând interveni pe alte teritorii decât cele pe care deține controlul prin licență asupra operatorilor de rețea.

„la alineatul (10) ultima propoziție va avea următorul cuprins: „În cazul în care titularul de licență refuză prezentarea informației, a documentelor aferente serviciului sau lucrării externalizate ori prezintă cu întârziere informația, documentele solicitate, ori în cazul prezentării de către titularul de licență a informațiilor, a datelor incomplete sau eronate, Agenția aplică sancțiunea financiară stabilită la art. 113 alin. (1) , lit. a) din prezenta lege”.”

8. La pct. 15, la art. 15 la alin. (8), în ultima propoziție la final, de exclus textul: „și ia măsuri de asigurare a continuității prestării serviciului respectiv”.

Argumentare: Redacția propusă în proiect este una contradictorie, pe de o parte Agenție constată imposibilitatea identificării altui titular de licență pentru a asigura continuitatea prestării serviciilor și sesizează în acest sens Guvernul pentru a întreprinde măsurile necesare, iar pe de altă parte tot Agenția asigură continuitatea în situația respectivă, deși este evident că nu va putea întreprinde nici o măsură în lipsa unui titular de licență care să asigure activitatea în teritoriul dat.

9. La pct. 16, la art. 16:

alin. (4¹) se modifică și se expune după cum urmează:

„(4¹) Agenția adoptă hotărârea privind suspendarea licenței la cererea titularului de licență, în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii sau în termen de 5 zile lucrătoare de la expirarea termenului stabilit la art. 15 alin. (8), cu indicarea perioadei de suspendare menționate în cerere, dar care nu poate depăși 3 luni. În cazul în care Agenția dispune prin hotărâre suspendarea licenței pe motivul stabilit la alin. (4), lit. e¹), Agenția este obligată să se adreseze în instanța de judecată în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la adoptarea hotărârii de suspendare respective.”

alineatul (6) se completează cu un enunț nou, după cum urmează: „„Pentru asigurarea aprovizionării cu gaze naturale a consumatorilor finali, titularii de licență ale căror licențe au fost suspendate sunt obligați, la solicitarea Agenției și în termenii stabiliți de aceasta, să transmită titularului de licență nou-desemnat baza de date, inclusiv în format electronic, a consumatorilor finali, a utilizatorilor de sistem deserviți.”

Argumentare: Completarea respectivă este necesară pentru a se exclude echivocul cu privire la obligația operatorilor de sistem, a furnizorilor care asigură furnizarea gazelor naturale în contextul obligațiilor de serviciu public stabilite la art. 89 și 90 de a transmite, în cazul suspendării licenței, a bazei de date a consumatorilor finali, a utilizatorilor de sistem.

10. La pct. 17, la art. 17, alin. (2¹) se modifică și se expune după cum urmează:

„(2¹) Agenția adoptă hotărârea privind retragerea licenței la cererea titularului de licență, în termen de 5 zile lucrătoare de la înregistrarea acesteia

sau în termen de 5 zile lucrătoare de la expirarea termenului stabilit la art. 15 alin. (8). Hotărârea privind retragerea licenței pentru temeiul stabilit la alin. (2), lit. b) se adoptă de Agenție în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii deciziei cu privire la anularea înregistrării de stat a titularului de licență, la confirmarea faptului respectiv de către organul înregistrării de stat. În cazul în care Agenția dispune prin hotărâre retragerea licenței pe motivul stabilit la alin. (2), lit. i), Agenția este obligată să se adreseze în instanța de judecată în termen de cel mult 3 zile lucrătoare de la adoptarea hotărârii de retragere respective. ”.

11. La pct. 18, articolul 18:

alin. (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Operatorul sistemului de transport, operatorul sistemului de distribuție sau operatorul depozitului de stocare este obligat să notifice în prealabil Agenția cu privire la inițierea reorganizării lui sau cu privire la modificarea structurii persoanelor care exercită controlul în cadrul societății comerciale și să prezinte informațiile relevante solicitate de Agenție în acest sens. Efectele reorganizării care duc la majorarea nejustificată a tarifelor reglementate nu vor fi luate în considerare la aprobarea acestora de către Agenție.

La alin. (3) textul „este în drept să inițieze procedura de suspendare a licenței pentru activitatea respectivă în conformitate cu prezenta lege și să aplice sancțiunea financiară” se substituie cu textul „inițiază procedura de suspendare a licenței pentru activitatea respectivă în conformitate cu prezenta lege și aplică sancțiunea financiară”.

Argumentare: modificare propusă în contextul avizului CNA.

12. Pct. 19, la articolul 19, alin. (4) se expune după cum urmează:

„(4) Producătorul participă la piața gazelor naturale în condițiile stabilite în Regulile pieței gazelor naturale și este obligat să respecte prevederile Regulamentului privind racordarea, ale Codului rețelelor de gaze naturale, ale altor acte normative de reglementare aprobate de Agenție, inclusiv să respecte cerințele tehnice de racordare la rețelele de gaze naturale și parametrii de calitate ai gazelor naturale livrate în rețelele de gaze naturale.”.

13. La pct. 24, la articolul 26, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prin derogare de la art. 25, la solicitarea proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale sau, în condițiile prevăzute la art. 36 alin. (21), din oficiu sau la cererea Secretariatului Comunității Energetice, Agenția desemnează un operator de sistem independent dacă rețelele de transport al gazelor naturale au aparținut unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală.”

14. La pct. 26, la articolul 29, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Prin derogare de la art. 25, la solicitarea proprietarului rețelelor de transport al gazelor naturale sau, în condițiile prevăzute la art. 36 alin. (21), din oficiu sau la cererea Secretariatului Comunității Energetice, Agenția

desemnează un operator de sistem independent dacă rețelele de transport al gazelor naturale au aparținut unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală.”

15. La pct. 29, la articolul 33:

alin. (1) cuvintele „mărimii dividendelor distribuite” se substituie cu cuvintele „mărimii profitului distribuit, a dividendelor distribuite”.

alin. (6), cuvintele „forma de constituire a acesteia” propunem a fi substituite cu cuvintele „forma juridică de organizare”.

Argumentare: Pentru un spor de precizie normativă.

16. La pct. 33, la art. 39 alin. (7), textul „precum și în Regulile pieței gazelor naturale și în Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul gazelor naturale (în continuare – Regulamentul privind investițiile), ultimele două fiind aprobate de Agenție” se substituie cu textul „în Regulile pieței gazelor naturale și în Regulamentul privind planificarea, aprobarea și efectuarea investițiilor în sectorul gazelor naturale (în continuare – Regulamentul privind investițiile), aprobat de Agenție.”

Argumentare: Dat fiind, că potrivit art. 7 alin. (3) lit. a), Agenția elaborează și aprobă Regulile pieței gazelor naturale, nu este necesar de indicat și în redacția acestui articol, că Agenția aprobă acest act normativ.

17. La pct. 36, la articolul 42, alin. (1), cuvintele „și ale Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale” se exclud.

Argumentare: Dezvoltarea rețelelor de transport al gazelor naturale nu poate fi efectuată conform Regulamentului privind dezvoltarea rețelelor de distribuție. Legea conține toate prevederile necesare pentru elaborarea și evaluarea planurilor de dezvoltare pentru operatorii sistemelor de transport. În anul 2020, s-au aprobat planurile de dezvoltare pe 10 ani.

la alin. (2) la lit. d) se modifică după cum urmează:

„d) estimarea capacităților necesare, prognoza evoluției schimburilor transfrontaliere, a cantităților produse și furnizate, a consumului de gaze naturale, precum și măsuri de eficiență energetică;”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) La elaborarea planului de dezvoltare, operatorul sistemului de transport trebuie să formuleze ipoteze rezonabile privind evoluția schimburilor transfrontaliere, în special a importurilor, a cantităților de gaze naturale produse și furnizate, a consumului de gaze naturale, luând în considerare planurile de investiții pentru rețelele adiacente. În acest scop, operatorul sistemului de transport colaborează cu alți operatori ai sistemului de transport, cu operatorii sistemelor de distribuție, cu furnizorii, precum și cu operatorii sistemelor de transport din țările vecine.”

alin. (11) și (13¹) textul „parvenite din partea utilizatorilor” se substituie cu textul „depușe de utilizatori”

alin. (13²) se exclude

Argumentare: Nu este binevenită efectuarea cheltuielilor de către operatorul sistemului de transport care nu sunt incluse în planul de investiții.

alineatul (14) va avea următorul cuprins:

„(14) Anual, până la 30 aprilie, operatorul sistemului de transport prezintă Agenției un raport privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent. Raportul respectiv trebuie să reflecte inter alia investițiile efectuate de operatorul sistemului de transport în conformitate cu alin. (13¹). Agenția examinează raportul prezentat și aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile realizate cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind investițiile.”

articolul se completează cu alineatul (15) cu următorul cuprins:

„(15) Agenția aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operatorul sistemului de transport conform planurilor anuale de investiții aprobate.”

18. La pct. 41, la art. 49 alin. (10²) se exclude.

Argumentare: Nu este binevenită efectuarea cheltuielilor de către operatorul sistemului de distribuție care nu sunt incluse în planul de investiții.

alineatul (11) va avea următorul cuprins:

„(11) Anual, până la 30 aprilie, operatorul sistemului de distribuție prezintă Agenției un raport privind realizarea planului de dezvoltare și a planului de investiții pentru anul precedent. Raportul respectiv trebuie să reflecte inter alia investițiile efectuate de operatorul sistemului de distribuție în conformitate cu alin. (10¹). Agenția examinează raportul prezentat și aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile realizate cu respectarea cerințelor stabilite în Regulamentul privind investițiile.”

articolul se completează cu alineatul (12) cu următorul cuprins:

„(12) Agenția aprobă, în scopul recuperării prin tarif, investițiile efectuate de operatorul sistemului de distribuție conform planurilor anuale de investiții aprobate.”

19. Pct. 44 la articolul 61 alin. (3) se expune în următoarea redacție:

„(3) Operatorul de sistem este obligat să colaboreze cu solicitantul la alegerea și realizarea celei mai avantajoase soluții de racordare. La eliberarea avizului de racordare, operatorul de sistem este obligat să comunice solicitantului costul estimat pentru executarea instalației de racordare, iar la cererea solicitantului, potențial consumator casnic, operatorul sistemului de distribuție este obligat să indice un preț estimativ pentru executarea instalației de utilizare.”

20. La pct. 45, la articolul 62:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Proiectarea și executarea instalației de racordare, precum și conectarea la rețeaua de gaze naturale și punerea sub presiune a instalațiilor de gaze naturale care aparțin unui solicitant potențial consumator final, cu excepția operatorilor instalațiilor GNCV, se efectuează de către operatorul de sistem în

baza cererii solicitantului. În acest scop, solicitantul potențial consumator final și operatorul de sistem încheie un contract de racordare, solicitantul fiind obligat să achite tariful de racordare aprobat de Agenție în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem.”

se completează cu alin. (2¹), cu următorul cuprins:

„(2¹) La cererea solicitantului potențial consumator casnic, operatorul sistemului de distribuție este obligat să asigure proiectarea și să execute instalația de utilizare. În acest scop, solicitantul potențial consumator casnic și operatorul de sistem încheie un contract de executare a instalației de racordare, solicitantul fiind obligat să achite tariful corespunzător aprobat de Agenție în conformitate cu metodologia de calculare, de aprobare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem.”

La alin. (4), cuvintele „elaborat și aprobat de Agenție” se exclud.

Argumentare: Dat fiind, că potrivit art. 7 alin. (1) lit. k), Agenția va elabora și va aproba Regulamentul privind racordarea, nu este necesar de indicat și în redacția acestui articol, că Agenția aprobă acest act normativ. se completează cu alineatele (7) – (8) cu următorul conținut:

„(7) Proiectele instalațiilor de racordare, ale instalațiilor de utilizare se coordonează de operatorul de sistem în termen de 5 zile lucrătoare. La coordonarea (avizarea) documentației de proiect, elaborată în baza avizelor de racordare și în conformitate cu documentele normative se examinează exclusiv doar aspectele ce țin de realizarea (respectarea) în documentația de proiect a cerințelor prescrise în avizul de racordare. Se interzice includerea în avizele de racordare a cerințelor și a condițiilor care nu corespund documentelor normative.

(8) Verificarea respectării cerințelor documentelor normative și corectitudinea perfectării documentației de proiect țin exclusiv de competența verificatorilor de proiecte și se efectuează în condițiile Legii nr. 721/1996 privind calitatea în construcții. Operatorul de sistem este obligat să înregistreze solicitarea coordonării documentației de proiect, cu emiterea recipisei de înregistrare a solicitării respective.”

21. La pct. 51 la articolul 69, alineatul (1) se modifică după cum urmează:

„(1) Gazele naturale produse, stocate, livrate, inclusiv în contextul schimburilor transfrontaliere, furnizate și consumate urmează a fi măsurate prin intermediul echipamentelor de măsurare. Echipamentele de măsurare, utilizate în domeniile de interes public, care servesc la măsurarea fluxurilor de gaze naturale, la determinarea și la decontarea consumurilor de gaze naturale între părțile contractante se supun controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei nr.19/2016.”

- la alineatul (2), litera f) cuvintele „verificarea metrologică” se substituie cu cuvintele „controlul metrologic legal”;

Alineatele (3) și (4) vor avea următorul cuprins:

„(3) Operatorii de sistem țin evidența gazelor naturale utilizând doar echipamente de măsurare care au fost introduse pe piață și/sau date în folosință

în condițiile Legii nr.235/2011 privind activitățile de acreditare și evaluare a conformității și care au fost supuse controlului metrologic legal în condițiile Legii metrologiei nr.19/2016.”

(4) Operatorii de sistem efectuează lucrările de instalare, exploatare și întreținere a echipamentelor de măsurare ale consumatorilor finali racordați la rețelele lor de gaze naturale, de asemenea asigură efectuarea verificării metrologice a acestor echipamente. Periodicitatea verificării metrologice a echipamentelor de măsurare se stabilește conform Listei oficiale a mijloacelor de măsurare și a măsurărilor supuse controlului metrologic legal, aprobată de Guvern.”

Argumentare: În considerentul modificărilor propuse la art. 69, se specifică că, în temeiul capitolului 3 din Acordul DCFTA în legislația națională au fost transpuse regulamentele/directivele europene prezentate în anexa XVI la acord. Astfel, legislația națională orizontală privind metrologia, acreditarea și evaluarea conformității a fost armonizată cu dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 765/2008 de stabilire a cerințelor de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor.

În context, mijloacele de măsurare supuse controlului metrologic legal se introduc pe piață și/sau se dau în folosință în conformitate cu Legea nr.235/2011, cerință specificată la art.13 alin.(4) din Legea metrologiei nr. 19/2016.

Totodată, prin Hotărârea Guvernului nr. 408/2015 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare a fost transpusă Directiva 2014/32/UE privind armonizarea legislației statelor membre referitoare la punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare care stabilește expres condițiile de punere la dispoziție pe piață și darea în folosință a mijloacelor de măsurare și care nu prevede procedura de aprobare de model și verificare metrologică.

Subsidiar, în temeiul art.13 alin. (15) din Legea metrologiei nr.19/2016 mijloacele de măsurare aflate în exploatare la persoane fizice sau juridice se supun în mod obligatoriu controlului metrologic legal, care se realizează, conform documentelor normative, prin următoarelor modalități: verificare metrologică periodică, verificare metrologică după reparare, supravegherea în utilizare a mijloacelor de măsurare.

În acest context, elucidând faptul, că prevederile actuale a art. 69 din Legea nr.108/2016 conțin prevederi atribuite legislației de vechea abordare, care intră în contradicție cu legislația națională armonizată se consideră judicios modificarea acestui articol.

22. La pct. 54, la art. 79, *la alin. (3), lit. d), textul „, aprobat de Guvern” se exclude.*

Argumentare: Dat fiind, că potrivit că art. 4 alin. (1) lit. d). este indicat că Guvernul aprobă Regulamentul privind zonele de protecție a rețelelor de gaze naturale. La art. 94¹ la alin. (4) sintagma „se stabilește în Regulamentul privind Registrul participanților la piața angro” se substituie cu sintagma „se stabilește într-un regulament”.

23. La pct. 69, la articolul 92:

alineatul (2) se completează cu două enunțuri, cu următorul conținut:
„Participanții la piața gazelor naturale își îndeplinesc obligațiile și își exercită drepturile cu bună-credință, cu respectarea prevederilor prezentei legi și a Regulilor pieței gazelor naturale. Se interzice participanților la piața gazelor naturale să-și exercite drepturile în vederea restrângerii sau a denaturării concurenței pe piața gazelor naturale și a lezării intereselor legitime ale altor participanți la piața gazelor naturale.”.

se completează cu un alineat nou, cu următorul conținut:

”(3¹) Participanții la piața gazelor naturale sunt obligați să își asume responsabilitatea financiară pentru plata dezechilibrelor provocate, în conformitate cu actele normative de reglementare aprobate de Agenție”.

Argumentare: Este necesar de specificat în mod expres, la nivel de lege faptul că participanții la piața gazelor naturale trebuie să-și exercite drepturile cu bună-credință, fără a se urmări restrângerea sau denaturarea concurenței pe piața gazelor naturale. Interdicțiile specifice pentru participanții la piața gazelor naturale (privind încheierea tranzacțiilor pe piața gazelor naturale în baza informațiilor privilegiate, privind manipularea pieței gazelor naturale), precum și obligația specifică privind publicarea informațiilor privilegiate sunt stabilite la Capitolul XIII, Secțiunea a 2-a, care se propune a fi introdusă conform Proiectului de lege respectiv. În cazul în care participanții la piața gazelor naturale abuzează de drepturile lor, ANRE urmează să aplice sancțiuni financiare în conformitate cu art. 113¹ și art. 113², care se propun a fi introduse în Legea cu privire la gazele naturale. La fel, este necesar de stipulat în mod expres, la nivel de lege, faptul că participanții la piața gazelor naturale trebuie să își asume responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele create.

24. La pct. 75:

la articolul 97², la alin. (7) sintagma „și evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora” se exclude.

la articolul 97⁵,

- alin. (2) se expune în următoarea redacție:

„(2) Agenția este în drept să solicite de la participantul la piața gazelor naturale, de la persoana care intermediază tranzacții cu titlu profesional sau de la altă persoană care este în legătură cu oricare dintre aceștia prezentarea în formă scrisă a informațiilor sau a documentelor necesare în legătură cu exercitarea funcției sale de monitorizare a integrității și transparenței pieței gazelor naturale.

Argumentare: Modificarea respectivă este necesară pentru a se preciza fără echivoc faptul că participanții la piața gazelor naturale sunt obligați să prezinte în scris Agenției informațiile solicitate de aceasta în legătură cu exercitarea funcției sale de monitorizare a pieței gazelor naturale.

- la alin. (4) cuvintele „poate iniția investigații sau efectua tranzacții” se substituie cu cuvintele „efectuează controale sau inițiază investigații”.

Argumentare: Modificarea respectivă este necesară pentru a se exclude echivocul în interpretare în legătură cu exercitarea de către ANRE a funcției de efectuare a investigațiilor pe piața gazelor naturale.

la articolul 97⁶:

Denumirea articolului se modifică după cum urmează: „Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor pe piața gazelor naturale”

alin. (1) se expune în următoarea redacție: „Agenția inițiază investigații, la recepționarea unei cereri sau din oficiu, inclusiv în cazul în care constată existența unor circumstanțe care indică faptul că o persoană nu respectă sau încalcă prevederile art. 97¹–97⁴.”

Argumentare: Atribuțiile descrise urmează să se aplice atât în cazul realizării investigațiilor pe piața angro, precum și în cel al realizării investigațiilor de pe piața cu amănuntul.

la alin. (3) lit. b) urmează de exclus textul „și instanțele de judecată” deoarece nu există un temei juridic sau o procedură judiciară prevăzută de legislația procesuală care ar determina instanțele de judecată să examineze demersurile ANRE „privind informarea” despre rezultatele și finalitatea procedurii administrative intentată de ANRE;

la art. articolul 97⁸ alin. (8) se expune în următoarea redacție:

(8) Agenția, autoritățile publice sau persoanele care obțin informații confidențiale în conformitate cu prezenta lege sunt în drept să le utilizeze exclusiv în scopul exercitării atribuțiilor stabilite prin prezenta lege. Organele centrale de specialitate ale administrației publice, alte autorități publice sau persoane pot utiliza aceste informații doar în scopul pentru care le-au fost furnizate sau în cadrul unor proceduri administrative sau judiciare în legătură cu exercitarea atribuțiilor lor. Organul central de specialitate al administrației publice sau autoritatea publică ce a primit informațiile respective este în drept să le utilizeze în alte scopuri cu condiția obținerii acordului Agenției, al autorităților sau al persoanelor care au comunicat informațiile respective.

25. La pct. 77, la articolul 99 la alin. (3):

lit. a), liniuța care se propune a fi introdusă după liniuța a 6-a va avea următorul cuprins: „cheltuielilor aferente realizării de către întreprinderile de gaze naturale a obligațiilor stabilite în conformitate cu art. 108¹;”- cheltuielilor aferente realizării de către întreprinderile de gaze naturale a obligațiilor stabilite în conformitate cu art. 108¹.”

lit. d) urmează a se expune în următoarea redacție:

„d) modul de determinare a consumului tehnologic și a pierderilor de gaze naturale în rețelele de transport, în rețelele de distribuție a gazelor naturale, prin stabilirea trendului de reducere a acestora pe perioada valabilității metodologiilor tarifare, pentru a implementa mecanisme de stimulare a eficienței, reieșind din obiectivele stabilite și din volumele de gaze naturale injectate în rețelele de transport, în rețelele de distribuție a gazelor naturale”.

26. La pct. 78, în partea ce ține de completarea cu articolul 99¹:

alin. (1), se modifică după cum urmează:

”(1) În scopul determinării tarifelor armonizate de intrare/ieșire pentru serviciul de transport al gazelor naturale (în continuare – *tarife armonizate de intrare/ieșire*) se consideră că rețelele de transport al gazelor naturale ale operatorilor sistemelor de transport titulari de licență pentru transportul gazelor naturale formează un sistem unic de intrare/ieșire pentru întreg teritoriul Republicii Moldova, în cadrul căruia fiecare dintre aceștia este responsabil de rețelele de transport al gazelor naturale pe care le exploatează.”

alin. (4), Se modifică și va avea următorul conținut:

„(4) La determinarea tarifelor armonizate de intrare/ieșire se aplică aceeași metodă de stabilire a prețurilor de referință în comun pentru toți operatorii sistemelor de transport titulari de licență pentru transportul gazelor naturale care exploatează rețelele de transport al gazelor naturale în cadrul sistemului unic de intrare/ieșire. Agenția este în drept să aplice metoda de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate sau o altă metodă de calcul care întrunește cerințele și principiile stabilite în prezenta lege și/sau în Codul rețelelor de gaze naturale. La examinarea opțiunii cu privire la aplicarea unei alte metode de calcul decât metoda de stabilire a prețului de referință în funcție de distanța medie ponderată bazată pe capacitate, prevăzută în Codul rețelelor de gaze naturale, aceasta din urmă trebuie să servească drept scenariu de referință pentru comparație cu metoda de calcul propusă.”

alin. (5) se expune în următoarea redacție:

„(5) Pentru determinarea tarifelor armonizate de intrare/ieșire, Agenția stabilește veniturile reglementate pentru fiecare operator al sistemului de transport titular al licenței pentru transportul gazelor naturale care urmează a fi recuperate prin tarifele respective, în baza metodei plafonării veniturilor. Veniturile reglementate respective urmează a fi stabilite reieșind din costurile de capital, care se calculează separat pentru fiecare operator al sistemului de transport titular al licenței pentru transportul gazelor naturale, precum și reieșind din costurile de întreținere și de exploatare. Costurile de capital pentru fiecare operator al sistemului de transport titular al licenței pentru transportul gazelor naturale trebuie să includă costurile constituite din amortizarea și din rentabilitatea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale ale operatorului sistemului de transport titular al licenței pentru transportul gazelor naturale, obținute urmare a realizării investițiilor în conformitate cu art. 42.”

alin. (6) se expune în următoarea redacție:

(6) La stabilirea tarifelor armonizate de intrare/ieșire și la reconcilierea veniturilor, Agenția aplică următoarele principii:

a) recuperarea parțială sau recuperarea în exces a veniturilor aferente prestării serviciilor de transport al gazelor naturale trebuie redusă la minimum, luând în considerare, în modul corespunzător, investițiile realizate de către operatorii sistemelor de transport titulari de licență pentru transportul gazelor naturale în conformitate cu art. 42;

b) nivelul tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale trebuie să asigure recuperarea la timp de către operatorii sistemelor de

transport titulari de licență pentru transportul gazelor naturale a veniturilor aferente prestării serviciilor de transport al gazelor naturale;

c) evitarea, în măsură posibilităților, a diferențelor semnificative între nivelurile tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale aplicabile pentru două perioade tarifare consecutive.

27. La pct, 79 în partea ce ține de completare cu art. 99², la alin. (1), (3) - (6), (8)-(10) după sintagma „sistemului de transport” la orice formă gramaticală se completează cu sintagma „titular de licență pentru transportul gazelor naturale” la forma gramaticală respectivă.

la alin. (5) cuvintele „obținute de operatorul sistemului de transport” se substituie cu cuvintele ”obținute de acesta”;

la alin. (6) cuvintele „mecanismul de compensare între operatorii sistemelor de transport” se substituie cu cuvintele „mecanismul de compensare între operatorii respectivi”;

la alin. (8) cuvintele „la cererea unuia dintre operatorii sistemelor de transport” se substituie cu cuvintele „la cererea unuia dintre operatorii respectivi”.

28. La pct. 80 la art. 103 alin. (2¹) se expune în următoarea redacție:
„(2¹) Guvernul îndeplinește atribuțiile stabilite în prezenta lege, în special la art. 4, precum și atribuțiile stabilite în Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.

Argumentare: Pentru a se exclude dublarea prevederilor în textul Legii.

29. La pct. 82, la art. 105 alin. (3¹), alin. (5), și la art. 105¹ alin. (1), lit. b) textul „Planul de urgență” se substituie cu textul „Planul de acțiuni”

Argumentare: În conformitate cu pct. 82 din proiect, art. 104, alin. (1) se completează cu un enunț nou, în următoarea redacție: „Planul de acțiuni cuprinde două părți: Planul de acțiuni preventive și Planul de urgență”.

Astfel, pentru a se evita echivocul în interpretare, se propune utilizarea la art. 105 alin. (3¹), alin. (5), și la art. 105¹ alin. (1) a sintagmei „Plan de acțiuni” în loc de „Plan de urgență”.

30. La pct. 83 privind completarea cu articolele 105¹ și 105²:
- la articolul 105¹ alin. (1), după lit. e) se completează cu literele f) - h) cu următorul cuprins:

„f) pentru a se asigura continuitatea aprovizionării cu gaze naturale, în special a consumatorilor protejați, desemnează, la necesitate, furnizorul care urmează să achiziționeze gaze naturale pe perioada situațiilor excepționale pentru a le vinde furnizorilor de pe piața cu amănuntul sau, în baza deciziei Comisiei pentru situații excepționale, consumatorilor finali;

g) impune, la necesitate, furnizorilor de pe piața angro a gazelor naturale, furnizorilor de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale care își desfășoară activitatea de furnizare la prețuri reglementate, la prețuri nereglementate, precum și traderilor obligația să vândă furnizorului desemnat în conformitate

cu lit. f), gaze naturale în cantitățile și la prețurile stabilite în contractele lor existente la momentul declarării situației excepționale sau să cesioneze drepturile pe care le au conform contractelor de vânzare-cumpărare a gazelor naturale;

h) obligă, la necesitate, titularii de licențe să încheie contracte, să întreprindă alte acțiuni necesare pentru asigurarea aprovizionării cu gaze naturale a consumatorilor finali și stabilește termenele în care acestea urmează a fi executate;”.

- la articolul 105², alineat unic după lit. c) se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

d) prin derogare de la art. 98, determină și aprobă, în condițiile art. 9 alin. (7), metoda de calcul al prețului de vânzare a gazelor naturale către furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale sau prețul reglementat la care furnizorul desemnat în conformitate cu art. 105¹ alin. (1) lit. f) urmează să vândă gaze naturale consumatorilor finali și metoda de calcul al acestui preț reglementat, de asemenea stabilește alte plăți care urmează a fi achitate de titularii de licențe în legătură cu executarea deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova;

Argumentare: Modificarea respectivă este necesară pentru a se asigura continuitatea aprovizionării cu gaze naturale, în special a consumatorilor protejați. Listele consumatorilor protejați se întocmesc de operatorii de sistem în conformitate cu criteriile stabilite în Regulamentul privind situațiile excepționale pe piața gazelor naturale, aprobat de prin Hotărârea Guvernului nr. 207/03.04.2019.

31. La pct. 85, articolul 108¹ se expune în următoarea redacție:

„Art. 108¹ Crearea și menținerea stocurilor de gaze naturale necesare pentru asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale

(1) În vederea asigurării securității aprovizionării cu gaze naturale, Guvernul desemnează o întreprindere de gaze naturale (în continuare - entitatea pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate), care este obligată să creeze și să mențină stocuri de gaze naturale și să le pună la dispoziție în condițiile stabilite la alin. (8). Stocurile de gaze naturale pentru asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale (în continuare – stocuri de securitate) se constituie în cantitatea egală consumului de gaze naturale pe parcursul a cel puțin 10 zile de consum, o zi de consum fiind echivalentă consumului zilnic mediu pentru perioada de iarnă calendaristică precedentă.

(2) Cantitatea exactă de gaze naturale care urmează să fie constituită în calitate de stocuri de securitate în conformitate cu alin. (1), se aprobă anual, până la 31 Martie, prin hotărâre de Guvern în baza propunerii organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, conform calculelor efectuate de Agenție. În cazul în care la determinarea cantității de gaze naturale care urmează a fi stocată în calitate de stocuri de securitate se constată că, cantitatea de gaze naturale rezultată este mai mică decât cantitatea din stocurile de securitate, determinată conform datelor pentru perioada de iarnă

anterioară perioadei de iarnă precedente, stocurile de securitate urmează a fi menținute la nivelul stabilit anterior.

(3) Pentru realizarea obligației prevăzute la alin. (1), entitatea pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate încheie acordurile și contractele necesare cu operatorii depozitelor de stocare, inclusiv din țările vecine, din țările părți ale Comunității Energetice și din statele membre ale Uniunii Europene, precum și cu operatorii de sistem prin rețelele cărora urmează să fie transportate gazele naturale care fac obiectul stocurilor de securitate.

(4) Costurile aferente creării și menținerii stocurilor de securitate și care includ costul gazelor naturale, costul contractării serviciului de stocare, costurile aferente eliberării și transportării stocurilor de securitate, precum și alte costuri ale entității pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate (în continuare – costurile stocurilor de securitate) se acoperă din contul resurselor financiare alocate din bugetul de stat și/sau din asistența financiară externă și/sau din împrumuturile externe/suverane contractate de către stat și/sau din contul contribuțiilor financiare achitate de furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale. Pentru a asigura colectarea mijloacelor financiare necesare pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, Guvernul poate impune obligații de serviciu public și altor întreprinderi de gaze naturale.

(5) Agenția stabilește metoda de determinare a mărimii contribuțiilor financiare ce urmează a fi achitate de furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale ținând cont de necesitatea acoperii costurilor stocurilor de securitate, suportate de către entitatea pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate pe parcursul perioadei de 12 luni anterioare, de asemenea stabilește și periodicitatea achitării acestora. Contribuțiile financiare urmează a fi achitate de furnizori începând cu data de 1 aprilie a fiecărui an, se determină proporțional cotelor deținute de aceștia pe piața cu amănuntul a gazelor naturale și se aprobă prin hotărârea Agenției, care se ajustează la necesitate.

(6) Toți furnizorii care activează pe piața cu amănuntul a gazelor naturale sunt obligați să transfere contribuțiile financiare stabilite conform alin. (5) pe contul bancar al entității pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate dedicat realizării obligației de creare și menținere a stocurilor de securitate.

(7) Furnizorii de pe piața cu amănuntul a gazelor naturale recuperează cheltuielile aferente achitării contribuțiilor financiare stabilite conform alin. (5) prin prețurile de furnizare a gazelor naturale. Cheltuielile aferente achitării contribuțiilor financiare se distribuie în mod nediscriminatoriu între categoriile de consumatori finali. Cheltuielile aferente achitării contribuțiilor financiare suportate de titularii de licențe care furnizează gaze naturale la prețuri reglementate se iau în considerare de către Agenție la stabilirea prețurilor reglementate, cu condiția prezentării documentelor confirmative în acest sens.

(8) Gazele naturale care fac obiectul stocurilor de securitate se utilizează, total sau parțial, doar în baza deciziei Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, adoptată în cazul apariției unei situații excepționale, inclusiv în cazul declarării stării de urgență. Stocurile de securitate se restabilesc până la data de 15 septembrie care urmează după decizia de utilizare a stocurilor de securitate sau până la o altă dată stabilită prin hotărâre de Guvern. Orice

operațiuni cu stocurile de securitate care nu implică utilizarea acestora sau punerea lor pe piața gazelor naturale se realizează în conformitate cu hotărârea Agenției.

(9) Guvernul monitorizează realizarea de către entitatea pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate a obligației privind crearea și menținerea stocurilor de securitate conform cantităților stabilite.

(10) Agenția este responsabilă de monitorizarea și asigurarea realizării de către întreprinderile de gaze naturale a obligațiilor stabilite în prezentul articol, inclusiv a obligațiilor ce țin de modalitatea de achitare a contribuțiilor financiare. Entitatea pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, furnizorii de pe piața cu amănuntul sunt obligați să întocmească și să transmită trimestrial Agenției rapoarte cu privire la realizarea obligațiilor stabilite în conformitate cu prezentul articol. Furnizorii de pe piața cu amănuntul trebuie să includă în raportul prezentat cel puțin informații cu privire la mărimea contribuțiilor financiare achitate în perioada de raportare, mărimea contribuțiilor financiare care urmează a fi achitate în următoarea perioadă, informații cu privire la achitarea parțială și/sau achitarea cu întârziere a contribuțiilor financiare, inclusiv motivele executării parțiale a obligațiilor stabilite. Entitatea pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate urmează să includă în raportul prezentat cel puțin următoarele informații:

a) acțiunile întreprinse pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, inclusiv acțiunile ce țin de achiziționarea gazelor naturale, contractarea serviciilor de stocare, contractarea serviciilor de transport al gazelor naturale;

b) mărimea stocurilor de securitate curente de gaze naturale, cu indicarea depozitului/depozitelor de stocare în care acestea sunt stocate, a perioadei de stocare a acestora, a altor condiții de stocare;

c) informații cu privire la colectarea contribuțiilor financiare stabilite în conformitate cu prezentul articol;

d) informații cu privire la utilizarea stocurilor de securitate și cu privire la măsurile întreprinse pentru restabilirea acestora.

(11) Agenția aplică sancțiuni financiare în conformitate cu art. 113, alin. (3), lit. e) entității pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, altor întreprinderi de gaze naturale care îndeplinesc cu întârziere, nu îndeplinesc sau îndeplinesc defectuos obligațiile stabilite în conformitate cu prezentul articol.”.

Argumentare: Articolul 108¹ în redacție nouă a fost elaborat pentru a se asigura nivelul minim de gaze naturale necesar pentru înlăturarea defecțiunilor tehnice în rețea și/sau pentru organizarea procesului de achiziționare a gazelor naturale din surse alternative astfel încât să fie asigurată aprovizionarea consumatorilor cu gaze naturale, fără întreruperi.

Articolul 108² se exclude

Argumentare: Nu este necesar în contextul noului mecanism propus.

32. Se include un punct nou cu următorul conținut:

„87. La articolul, 109, alin. (2) se completează cu cuvintele „ , precum și disputele dintre operatorii de sistem în legătură cu conectarea rețelelor de gaze naturale.”.

33. La pct. 86, la articolul 110 se include modificarea alineatului (10), cuvintele „de soluționare a petițiilor” se substituie cu cuvintele „de soluționare a reclamațiilor”.

34. La pct. 88, la art. 112 din Legea cu privire la gazele naturale, la alin. (3) cuvântul „financiare” se exclude.

Argumentare: Art. 113¹ stabilește la alin. (1) și alte tipuri de sancțiuni.

La alin. (4) din Legea cu privire la gazele naturale, cuvintele „alte persoane fizice și juridice” se înlocuiesc cu cuvintele ”consumatorii finali, utilizatorii de sistem”.

Argumentare: Pentru a se asigura claritate cu privire la aplicarea normei respective.

35. La pct. 89, la art. 113:

La alin. (1), lit. a) se modifică și se expune în următoarea redacție:

„a) refuzul titularului de licență de a prezenta informațiile, documentele solicitate de Agenție, prezentarea cu întârziere a informațiilor, a documentelor solicitate sau prezentarea informațiilor, a datelor incomplete sau eronate;”.

Argumentare: Pentru a aduce în concordanță prevederile art. 113 alin. (1) lit. a) cu propunerile din amendamentul deputatului Dumitru Alaiba.

la alin. (3) se completează cu lit. e), cu următorul cuprins:

„e) neîndeplinirea, îndeplinirea cu întârziere sau îndeplinirea defectuoasă de către entitatea pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, de către alte întreprinderi de gaze naturale a obligațiilor stabilite în conformitate cu art. 108¹”.

alin. (5) se exclude.

Argumentare: Modificarea respectiva este necesară pentru a asigura executarea în modul corespunzător de către întreprinderile de gaze naturale a obligațiilor ce le incumbă conform art. 108¹.

36. La pct. 90:

La art. 113¹ alin. (1):

- textul „Agenția este în drept să aplice” se substituie cu textul „Agenția aplică”

Argumentare: modificare propusă în contextul avizului CNA.

- lit. e) se exclude.

Argumentare: Conform art. 112, alin. (3), la aplicarea sancțiunilor stabilite la art. 113¹ urmează a fi respectata procedura stabilită la art. 20 din Legea cu privire la energetică, în timp ce retragerea licenței se efectuează cu respectarea Legii nr. 235/2006 și a Codului Civil.

La art. 113², la alin. (1), (2) și (3) textul „Până la aprobarea adoptarea unei hotărâri prin care se stabilește instituirea unei piețe angro a gazelor naturale funcționale în conformitate cu prevederile alin. (5) din prezentul articol” se exclude.

Argumentare: Prevederea la care se face referire nu se regăsește în textul Proiectului de lege.

37. La pct. 91, la art. 114 :
alin. (11) se exclude.

Argumentare: Prevederea de la alin. (11), art. 114 din Legea cu privire la gazele naturale nr. 108/2016 a devenit caducă, întrucât în conformitate cu aceasta operatorii sistemelor de distribuție urmau să întreprindă anumite acțiuni în termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a legii, pe motiv că prevederea era neclară. Norma se propune a fi reformulată și introdusă în dispozițiile finale și tranzitorii la art. VI.

II. La art. II:

1. La articolul 11 alineatul (3), litera b) va avea următorul cuprins:

„b) pentru gazele naturale – din venitul de vânzări al titularului de licență pentru producerea gazelor naturale, al titularului de licență pentru transportul gazelor naturale, al titularului de licență pentru distribuția gazelor naturale, al titularului de licență pentru stocarea gazelor naturale, al titularului de licență pentru tradingul de gaze naturale, al titularului de licență pentru furnizarea gazelor naturale, precum și al titularului de licență pentru vânzarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare;”.

2. Se include un punct nou cu următorul conținut:

„5. La art. 14:

la alin. (1) lit. k) cuvintele: „se adresează în instanța de judecată pentru a solicita” se substituie cu cuvântul: „dispune”;

la alin. (2) urmează a fi exclus textul: „cu adresarea ulterioară în instanța de judecată în termen de 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, decizia privind sistarea activităților în cauză se anulează.”

3. La pct. 5, la articolul 14¹, la alin. (1) textul „Agenția este în drept să inițieze” se substituie cu textul „Agenția inițiază”.

Argumentare: modificare propusă în contextul avizului CNA.

4. La pct. 6, la articolul 15, la alin. (15) cuvintele „procesul-verbal de control” se substituie cu cuvintele: „raportul privind rezultatele controlului”, în ambele cazuri, în corespundere cu terminologia utilizată pe întreg parcursul textului art. 15 al Legii.

5. La pct. 7, la articolul 16, la alin. (6¹), cuvintele „În cazul situațiilor excepționale constatate în modul stabilit prin lege,” se substituie cu cuvintele „În cazul situațiilor excepționale în sectoarele energeticii, constatate în modul stabilit de lege sau pe subiecte ce țin de securitatea aprovizionării cu energie,”.

Argumentare: Modificarea respectiva este necesară pentru a asigura posibilitatea adoptării de către ANRE, în termeni optimi, a hotărârilor ce țin de

securitate aprovizionării cu gaze naturale, cu energie electrică, cu produse petroliere, etc.

6. La pct. 11, privind modificarea articolului 20, textul „în denumirea și în cuprinsul articolului, cu excepția alin. (11), cuvintele „financiare” și „financiară” se exclud” se substituie cu textul „în denumirea și în cuprinsul articolului, cu excepția alineatelor (10) și (11), cuvintele „financiare” și „financiară” se exclud”.

III. La art. V, la articolul 276¹ cuvintele „infracțiuni prevăzute la art.223, art.224 alin. (1), art.227 alin. (1), art.228 lit. a) și b), art.241, 242, 244, 244¹, 246, 246¹, 250, 257, 258, 262, 263, inclusiv în cazul” se substituie cu cuvintele „infracțiuni prevăzute la art.223, art.224 alin.(1), art.227 alin. (1), art.228 lit. a) și b), art.241, 242, 244, 244¹- 244³, 246, 246¹, 250, 257, 258, 262, 263 din Codul Penal, inclusiv în cazul”.

Argumentare: Este necesar de precizat fără echivoc ca articolele la care se face referire se regăsesc în Codul penal.

IV. La art. VI:

După alin. (1) se introduce un alineat nou, în următoarea redacție:

(2) Prevederile art. 13 alin. (2) enunțul al doilea din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale nu se aplică în raport cu contractele de achiziție a gazelor naturale care au fost încheiate și avizate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în conformitate cu art. 85 alin. (9) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Argumentare: Modificarea respectivă e necesară în contextul propunerii de la pct. 2 din prezentul Amendament.

după alin. (3), se completează cu un alineat nou, în următoarea redacție:

„Operatorii sistemelor de distribuție care sunt parte a unei întreprinderi de gaze naturale integrate pe verticală și care deserveșc un număr mai mare de 100000 de consumatori finali ale căror instalații de gaze naturale sunt racordate la rețelele de gaze naturale ale operatorilor sistemelor de distribuție respectivi sunt obligați, în termen de două luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să finalizeze separarea funcțională, legală și contabilă în conformitate cu principiile stabilite în prezenta lege. Sunt exonerați de obligația privind separarea funcțională și legală operatorii sistemelor de distribuție care deserveșc un număr mai mic de 100000 de consumatori finali sau care nu fac parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală.”.

Argumentare: Prevederea de la alin. (11), art. 114 din Legea cu privire la gazele naturale nr. 108/2016 a devenit caducă, întrucât în conformitate cu aceasta operatorii sistemelor de distribuție urmau să întreprindă anumite acțiuni în termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a legii, pe motiv că prevederea era neclară.

alin. (7) din Proiectul legii nr. 94 textul „ , precum și a Regulamentului privind depozitele de stocare se exclude.

Argumentare: În contextul amendamentelor formulate la alin. (7) Agenția urmează să elaboreze un regulament care să stabilească principiile

generale privind accesul la depozitele de stocare, iar ulterior operatorii vor elabora și supune spre aprobare Agenției regulamentele privind depozitele de stocare pe care le exploatează, cu descrierea cerințelor specifice conform Regulamentului privind accesul, elaborat de Agenție. - alin. (10) din Proiectul legii de modificare a Legii cu privire la gazele naturale se expune după cum urmează:

„(10) Crearea stocurilor de securitate conform art. 108¹ alin. (1) din Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale se realizează gradual, conform cantităților stabilite de Guvern, care trebuie să corespundă cu:

- a) nu mai puțin de 4 zile de consum - începând cu 15 septembrie 2022;
- b) nu mai puțin de 8 zile de consum - începând cu 1 octombrie 2023;
- c) nu mai puțin de 10 zile de consum - începând cu 1 octombrie 2024.

- după alin. (10) se introduc două alineate noi, cu următorul conținut:

”(11) Guvernul, în termen de o lună de la intrarea în vigoare a prezentei Legi, va aproba cantitatea de gaze naturale care urmează să fie constituită în calitate de stocuri de securitate până la 15 septembrie 2022.”

(12) La expirarea termenului de 18 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, în baza informației și a propunerilor prezentate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, va prezenta Guvernului un raport cu privire la realizarea obligației de creare și menținere a stocurilor de securitate, cu indicarea propunerilor privind ajustarea mecanismului de creare și menținere a stocurilor de securitate, inclusiv privind extinderea obligației de a transfera contribuții financiare și în raport cu alte categorii de participanți ai pieței gazelor naturale, alți utilizatori de sistem, pentru a se asigura distribuirea în mod echitabil a costurilor aferente stocurilor de securitate, privind schimbarea entității pentru crearea și menținerea stocurilor de securitate, precum și cu indicarea unor potențiale măsuri suplimentare în vederea asigurării realizării stocurilor de securitate pentru sporirea securității aprovizionării cu gaze naturale.”

Argumentare: Necesitatea completării articolului privind dispozițiile finale și tranzitorii cu prevederile propuse, rezidă în asigurarea realizării stocurilor de securitate, cu includerea în tarif a cheltuielilor aferente, în mod gradual, cu impact minim asupra consumatorilor finali.

Dumitru ALAIBA,
Deputat în Parlament